

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

11. detsember 2012*

Liikmesriigi kohustuste rikkumine — Riigiabi — Liikmesriigi kohustuste rikkumist tuvastav Euroopa Kohtu otsus — Vastuvõetamatuse vastuväide — EÜ artikli 228 lõige 2 ja ELTL artikli 260 lõige 2 — Täitmata jätmine — Rahaline karistus

Kohtuasjas C-610/10,

mille ese on ELTL artikli 260 lõike 2 alusel 22. detsembril 2010 esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi,

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Stromsky ja C. Urraca Caviedes, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Hispaania Kuningriik, esindaja: N. Díaz Abad,

kostja,

keda toetab:

Tšehhi Vabariik, esindajad: M. Smolek, D. Hadroušek ja J. Očková,

menetlusse astuja,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts, kodade presidendid A. Tizzano, M. Ilešič, T. von Danwitz ja J. Malenovský, kohtunikud U. Löhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (ettekandja), C. Toader ja J.-J. Kasel,

kohtujurist: J. Mazák,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 12. juuni 2012. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 6. septembri 2012. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

otsuse

- 1 Oma hagiavalduses palub Euroopa Komisjon Euroopa Kohtul:
 - tuvastada, et kuna Hispaania Kuningriik ei ole võtnud kõiki vajalikke meetmeid, et täita 2. juuli 2002. aasta otsus kohtuasjas C-499/99: komisjon *vs.* Hispaania (EKL 2002, lk I-6031), mis käsitleb sellise abi tagastamist, mis tunnistati ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks komisjoni 20. detsembri 1989. aasta otsusega 91/1/EMÜ (abi kohta, mida keskvalitsus ja mitu autonoomse piirkonna valitsust andsid Hispaanias MAGEFESA'le, kes toodab roostevabast terasest köögitarbeid ja väikseid elektrilisi kodumasinaid (EÜT L 1991, L 5, lk 18)), siis on Hispaania Kuningriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad sellest otsusest ja ELTL artikli 260 lõikest 1;
 - kohustada Hispaania Kuningriiki tasuma komisjonile karistusmaks summas 131 136 eurot iga eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmisega viivitatud päeva eest alates käesolevas kohtuasjas otsuse kuulutamisest kuni kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmiseni;
 - kohustada Hispaania Kuningriiki tasuma komisjonile põhisumma, mis saadakse 14 343 euro suuruse päevamäära korrutamisel päevade arvuga, mille jooksul rikkumine vältab, alates eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania kuulutamisest kuni kas käesolevas kohtuasjas otsuse kuulutamise päevani või päevani, mil Hispaania Kuningriik rikkumise lõpetas, ja
 - mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.

I – Vaidluse taust

- 2 Komisjon võttis 20. detsembril 1989 vastu otsuse 91/1, millega ta tunnistas ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks abi, mida Hispaania valitsus ja mitu autonoomse piirkonna valitsust andsid MAGEFESA kontserni ettevõtjatele laenu tagatiste, turutingimustest erinevatel tingimustel antud laenu, tagastamatu abi ning intressitoetuse kujul.
- 3 Magefesa kontserni kuulub käesolevat kohtuasja puudutavas neli majapidamistarbeid tootvat tööstusettevõtjat: Industrias Domésticas SA (edaspidi „Indosa”), Cubertera del Norte SA (edaspidi „Cunosa”), Manufacturas Gur SA (edaspidi „GURSA”) ja Manufacturas Inoxidables Gibraltar SA (edaspidi „MIGSA”).
- 4 Abi, mis tunnistati otsusega 91/1 ebaseaduslikuks ning ühisturuga kokkusobimatuks, jagunes Baski autonoomse piirkonna antud abi osas järgmiselt:
 - 300 miljoni Hispaania peseeta suurune laenu tagatis, mis anti otse Indosale;
 - 672 miljoni peseeta suurune laenu tagatis, mis anti Fiducias de la cocina y derivados SA-le (Baskimaal Magefesa kontserni ettevõtjatele kõnealuse abi andmiseks asutatud fondivalitseja), ja
 - 9 miljoni peseeta suurune intressitoetus.
- 5 Sama otsusega paluti Hispaania ametiasutustel laenu tagatised tühistada, muuta vähendatud intressimääraga laen tavalise määraga laenuks ning nõuda tagasi tagastamatu abi.

II – Kohtuotsus komisjon vs. Hispaania

- 6 Komisjon esitas 22. detsembril 1999 EÜ artikli 88 lõike 2 teise lõigu alusel Hispaania Kuningriigi vastu liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi, milles palus tuvastada, et Hispaania Kuningriik ei olnud ettenähtud tähtajal võtnud meetmeid, mis on vajalikud eeskätt otsuse 91/1 täitmiseks.
- 7 Eespool viidatud kohtuotsuses komisjon vs. Hispaania asus Euroopa Kohus eeskätt seisukohale, et Hispaania Kuningriik oli rikkunud oma kohustust võtta vajalikud meetmed kõnealuse otsuse täitmiseks osas, milles sellega tunnistati ebaseaduslikuks ning ühisturuga kokkusobimatuks abi, mida oli antud ettevõtjatele Indosa, GURSA, MIGSA ja Cunosa.

III – Kohtueelne menetlus

- 8 Pärast eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania kuulutamist toimus komisjoni ja Hispaania Kuningriigi vahel tihe kirjavahetus selle kohtuotsuse täitmise teemal.
- 9 Euroopa Kohtule esitatud toimikust ilmneb, et ehkki 19. aprillil 1994 kuulutati välja Indosa pankrot, jätkas ta tegevust.
- 10 Vastusena komisjoni 25. märtsi 2004. aasta, 27. juuli 2004. aasta ja 31. jaanuari 2005. aasta teabenõuetele märkisid Hispaania ametiasutused 31. märtsi 2005. aasta kirjas eeskätt, et Indosa lõpetamise otsus oli 29. septembril 2004 heaks kiidetud, et see heakskiit oli peatava mõjuta vaidlustatud ning et seetõttu võis alustada Indosa vara müüki.
- 11 Komisjon juhtis 5. juuli ja 16. detsembri 2005. aasta kirjades tähelepanu sellele, et ligi kolm aastat pärast eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania kuulutamist jätkas Indosa oma tegevust, tema vara müüki ei olnud veel alustatud ning ebaseaduslikku abi tagasi nõutud. Lisaks sellele nõudis komisjon, et Indosa tegevus lõpetataks ning et tema vara müüdaks hiljemalt 25. jaanuariks 2006.
- 12 2006. aasta vältel asus komisjon seisukohale, et otsus 91/1 oli täidetud GURSA, MIGSA ja Cunosa osas, sest need ettevõtjad olid oma tegevuse lõpetanud ja nende vara olid müüdnud turuhinnaga.
- 13 Hispaania Kuningriik tegi 30. mai 2006. aasta kirjas teatavaks, et Indosa lõpetamise otsus oli 2. mail 2006 muutunud lõplikuks.
- 14 Komisjon väitis sellegipoolest reas kirjades (eeskätt 18. oktoobri 2006. aasta, 27. jaanuari 2007. aasta ja 26. septembri 2008. aasta kirjad), et Indosa tegevus ei olnud tegelikult lakanud ning et tema vara ei olnud müüdnud. Nimelt oli ta seisukohal, et Hispaania Kuningriigi esitatud teabest tulenes, et Indosa tegevus jätkus viimase 100% osalusega tütarettevõtja Compañía de Menaje Doméstico SL (edaspidi „CMD”) kaudu, kelle oli asutanud Indosa pankrotihaldur ettevõtte toodangu turustamiseks ja kellele olid üle läinud Indosa kogu vara ning töötajad. Kuivõrd komisjon oli seisukohal, et Indosa vara ei olnud üle antud avatud ja läbipaistvas menetluses, järeldas ta, et CMD jätkas toetatavat tegevust ning et otsuse 91/1 tegelikult täitmiseks tuleb ühisturuga kokkusobimatu abi CMD-lt tagasi nõuda.
- 15 Hispaania Kuningriik vastas rea kirjadega (sealhulgas 8. oktoobri 2008. aasta, 13. novembri 2008. aasta, 24. juuli 2009. aasta ja 25. augusti 2009. aasta kirjad), millest tuleneb, et CMD esitas 30. juunil 2008 võlgniku pankrotiavalduse ning et tema pankrotihaldurid esitasid kõigi töötajate töölepingute kollektiivse ülesõtmise taotluse, mille pädev siseriiklik kohus rahuldas.
- 16 Komisjon palus 18. augusti 2009. aasta, 7. septembri 2009. aasta ja 21. septembri 2009. aasta kirjades edastada talle üksikasjalik ajakava, kus oleks märgitud CMD tegevuse lõpetamise täpne kuupäev, ja põhjalikum teave CMD varade võõrandamise menetluse kohta koos tõenditega selle kohta, et

kõnealune võõrandamine viidi läbi turutingimustes. Komisjon palus lisaks Hispaania Kuningriigil esitada tõendid selle kohta, et ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi oli kirjendatud CMD kohustuste hulgas massikohustusena.

- 17 Hispaania Kuningriik vastas 21. septembri 2009. aasta, 13. oktoobri 2009. aasta ja 21. oktoobri 2009. aasta kirjadega sisuliselt, et CMD oli tegevuse lõpetanud 30. juulil 2009, esitamata sellegipoolest komisjonile palutud üksikasjalikku ajakava.
- 18 CMD endised töötajad asutasid 3. septembril 2009 Euskomenaje 1870 SLL nimelise töölisosalusega osauhingu (edaspidi „Euskomenaje”), mille tegevus seisneb köögitarvete ja väikeste elektriliste kodumasinatootmises ja turustamises.
- 19 Kõnealuse äriühingu asutamise järel andis CMD pankrotihaldur loa CMD vara ajutiseks võõrandamiseks Euskomenajele kuni CMD pankrotimenetluse lõpetamiseni.
- 20 Komisjon saatis 23. novembril 2009 Hispaania Kuningriigile EÜ artikli 228 lõike 2 alusel märgukirja. Komisjon märkis selles kirjas, et ta jätab endale võimaluse esitada pärast kõnealuse liikmesriigi märkustega tutvumist või nende esitamata jätmise korral selle sätte alusel põhjendatud arvamus.
- 21 Hispaania Kuningriik vastas 26. jaanuaril 2010 märgukirjale, täheldades, et Indosa ja CMD olid likvideerimisel ning et need olid lõpetanud tegevuse.
- 22 Komisjon saatis 22. märtsil 2010 Hispaania Kuningriigile täiendava märgukirja, milles ta palus Hispaania Kuningriigil vastavalt ELTL artikli 260 lõikele 2 esitada talle oma märkused kahe kuu jooksul alates märgukirja kättesaamisest. Komisjon täpsustas selles kirjas, et ta jätab endale võimaluse pöörduda pärast kõnealuse liikmesriigi märkustega tutvumist või nende esitamata jätmise korral selle sätte alusel Euroopa Kohtusse.
- 23 Hispaania Kuningriik andis 2. juuni 2010. aasta ja 9. juuni 2010. aasta kirjadega teada eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania täitmiseks astunud sammudest. Ta märkis eeskätt, et Baski autonoomset piirkonda ei olnud kantud CMD võlausaldajate nimekirja seoses abiga, mis oli tunnistatud otsusega 91/1 ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, kuid et see autonoomne piirkond kavatses astuda menetlusosalisena selle äriühingu pankrotimenetlusse, paludes, et võlanimekirja kantaks nimetatud abiga seonduv nõue. Baski autonoomne piirkond esitas 10. juunil 2010 nõudeavalduse summas 16 828,34 eurot. Ta parandas seda nõudeavaldust hiljem korduvalt, suurendades asjaomase nõude suurust, mis tema viimase, 7. detsembri 2011. aasta avalduse kohaselt on 22 683 745 eurot.
- 24 Hispaania Kuningriik saatis komisjonile 7. juuli 2010. aasta kirjaga CMD likvideerimiskava ja seda heakskiitva pädeva siseriikliku kohtu 22. juuni 2010. aasta määruse. Kavast ilmneb, et kõnealust ebaseaduslikku abi ei ole tunnustatud nõuete hulgas. Kavast on lisaks ette nähtud, et kogu CMD vara tuleb müüa selle võlausaldajatele ehk peamiselt CMD töötajatele, ja seda nende võlanõuete osalise tasaarvestamise abil, kui just ei esitata paremat pakkumust 15 päeva jooksul selle kava avaldamisest.
- 25 Kuivõrd Hispaania Kuningriigi esitatud selgitused komisjoni ei veennud, esitas ta käesoleva hagi.
- 26 Euroopa Kohtu presidendi 13. mai 2011. aasta määrusega anti Tšehhi Vabariigile luba astuda menetlusse Hispaania Kuningriigi nõuete toetuseks.

IV – Pärast Euroopa Kohtusse pöördumist toimunud areng

- 27 Juzgado de lo Mercantil n°2 de Bilbao (Bilbao kaubanduskohus nr 2, Hispaania) määras 12. jaanuari 2011. aasta kohtumäärusega CMD tegevuse lõpetamise ja selle tegevuskohtade sulgemise.

- 28 Baski autonoomne piirkond esitas 3. märtsil 2011 sellele kohtule taotluse, milles palus lõpetada Euskomenaje tegevus, mis toimus CMD käitistes.
- 29 Baski autonoomne piirkond kaebas 10. märtsil 2011 edasi 22. juuni 2010. aasta kohtumääruse peale, millega kiideti heaks CMD likvideerimiskava.
- 30 Audiencia Provincial de Bizkaia (Biskaia teise astme kohus, Hispaania) 16. jaanuari 2012. aasta kohtumäärusega tühistati esimese astme kohtu määrus ning määrati CMD vara müümine vaba, läbipaistva ja kolmandatele isikutele avatud konkurentsi tingimustes.
- 31 Juzgado de lo Mercantil n^o2 de Bilbao 4. aprilli 2012. aasta kohtumäärusega kanti CMD kohustuste hulka Baski autonoomse piirkonna 22 683 745 euro suurune võlanõue.

V – Vastuvõetavus

A – Poolte argumendid

- 32 Hispaania Kuningriik, keda toetab Tšehhi Vabariik, vaidlustab käesoleva hagi vastuvõetavuse põhjendusel, et komisjon jättis talle esitamata põhjendatud arvamuse EÜ artikli 228 lõike 2 alusel, mis on käesoleva kohtuasja suhtes kohaldatav, sest menetlust alustati 20. novembril 2009 ehk enne Lissaboni lepingu jõustumist. See säte näeb aga ette nii asjaomasele liikmesriigile märgukirja kui ka põhjendatud arvamuse esitamise.
- 33 Hispaania Kuningriik väidab, et kuivõrd ELTL artikli 260 lõiget 2 on võimalik tõlgendada nii, et sellega kaotatakse põhjendatud arvamuse esitamise etapp, oleks selle sätte tagasiulatuv kohaldamine menetluse suhtes, mida alustati enne Lissaboni lepingu jõustumist, vastuolus õiguskindluse, ebasoodsamaid karistusi kehtestavate normide tagasiulatuva jõu puudumise ning süütegude ja karistuste seaduslikkuse põhimõtetega.
- 34 Hispaania Kuningriik on seisukohal, et Euroopa Kohtu 4. juuli 2000. aasta otsuse kohtuasjas C-387/97: komisjon vs. Kreeka (EKL 2000, lk I-5047) punktist 42 tuleneb lisaks, et lepingu uues sättes kehtestatud eeskirjad on kohaldatavad üksnes siis, kui kogu kohtueelne menetlus on toimunud pärast selle lepingu jõustumist.
- 35 Lisaks sellele väidab ta, et EL toimimise lepingule lisatud protokoll nr 36 üleminekusätete kohta ei sisalda ühtegi sätet, mis võimaldaks kohaldada ELTL artikli 260 lõiget 2 menetluse suhtes, mida alustati enne selle lepingu jõustumist.
- 36 Teise võimalusena väidab Hispaania Kuningriik, et ELTL artikli 260 lõiget 2 ei saa tõlgendada nii, et põhjendatud arvamuse esitamise etapp kaotati menetluse kohtueelsest osast. Selline tõlgendus piiraks asjaomase liikmesriigi menetlustagatise ja kaitseõigusi.
- 37 Kolmanda võimalusena on nimetatud liikmesriik seisukohal, et ELTL artikli 288 esimene lõik, mille kohaselt oma pädevuse teostamisel võtavad Euroopa Liidu institutsioonid vastu määruseid, direktiive, otsuseid, soovitusi ja arvamusi, kehtestab kohustuse esitada ELTL artikli 260 lõikes 2 ette nähtud menetluses põhjendatud arvamus.
- 38 Komisjon palub Hispaania Kuningriigi esitatud vastuvõetamatuse vastuväite tagasi lükata.

B – *Euroopa Kohtu hinnang*

- 39 Enne Lissaboni lepingu jõustumist reguleeris sellise Euroopa Kohtu otsuse täitmata jätmise tõttu algatatud liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlust, millega tuvastati liidu õiguse rikkumine liikmesriigi poolt, EÜ artikli 228 lõige 2.
- 40 Selle sätte kohaselt: kui Euroopa Kohus leidis, et liikmesriik ei olnud täitnud EÜ asutamislepingust tulenevat kohustust, ning kui komisjon oli hiljem arvamusel, et asjassepuutuv liikmesriik ei ole võtnud sellist rikkumist tuvastava Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks vajalikke meetmeid, esitas komisjon pärast seda, kui oli andnud asjaomasele liikmesriigile võimaluse esitada oma seisukohad, põhjendatud arvamuse, milles täpsustas, missugustes punktides asjassepuutuv liikmesriik ei ole täitnud asjaomast kohtuotsust.
- 41 EÜ artikli 228 lõikes 2 ette nähtud kohtueelne menetlus koosnes seega kahest üksteisele järgnevast etapist: esiteks märgukirja ja teiseks põhjendatud arvamuse esitamine asjaomasele liikmesriigile.
- 42 Alates Lissaboni lepingu jõustumisest näeb ELTL artikli 260 lõige 2 ette, et kui komisjon on arvamusel, et asjassepuutuv liikmesriik ei ole võtnud vajalikke meetmeid rikkumist tuvastava Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks, võib ta pärast seda, kui on andnud sellele riigile võimaluse esitada oma märkused, anda asja kohtusse.
- 43 Nagu tuleneb ELTL artikli 260 lõike 2 sõnastusest endast, muudeti selle sättega kohtueelse menetluse käiku, kaotades põhjendatud arvamuse esitamise etapi. Nüüd koosneb see menetlus vaid ühest etapist, see tähendab asjaomasele liikmesriigile märgukirja saatmisest.
- 44 Käesoleva hagi puhul tuleb lahendada küsimus, kas enne Lissaboni lepingu jõustumist 1. detsembril 2009 alustatud kohtueelset menetlust, mis jätkub pärast seda kuupäeva, reguleerib EÜ artikli 228 lõige 2 või ELTL artikli 260 lõige 2.
- 45 Selles osas tuleb meenutada, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt kohaldatakse menetluseeskirju üldiselt alates päevast, mil need jõustuvad (8. juuli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-334/08: komisjon vs. Itaalia, EKL 2010, lk I-6869, punkt 60; 29. märtsi 2011. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-201/09 P: ArcelorMittal Luxembourg vs. komisjon ja C-216/09 P: komisjon vs. ArcelorMittal Luxembourg jt, EKL 2011, lk I-2239, punkt 75 ja seal viidatud kohtupraktika; 29. märtsi 2011. aasta otsus kohtuasjas C-352/09: ThyssenKrupp Nirosta vs. komisjon, EKL 2011, lk I-2359, punkt 88, ja 14. veebruari 2012. aasta otsus kohtuasjas C-17/10: Toshiba Corporation jt, punkt 47).
- 46 Sätted, mis reguleerivad kohtueelse menetluse kulgu ning millega täpsustatakse eeskätt, millistest etappidest selline menetlus koosneb, kuuluvad aga selles valdkonnas kohaldatavate menetluseeskirjade hulka. Nimelt kujutavad asjaomasele liikmesriigile märgukirja ja põhjendatud arvamuse esitamine endast üksnes menetluslikke vahendeid, mille eesmärk on sundida täitma sellel riigil lasuvat kohustust võtta meetmed, mis on vajalikud rikkumist tuvastava Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks. Nii ei ole etapid, millest see menetlus koosneb, iseenesest seotud liikmesriikidele aluslepingutest tulenevate kohutuste ega sanktsioonidega, mis võidakse neile määrata selliste kohustuste rikkumise korral.
- 47 Seetõttu on ELTL artikli 260 lõikes 2 ette nähtud kohtueelse menetluse käiku reguleerivad eeskirjad menetluseeskirjad, mis on sellistena kohaldatavad alates kõnealuse sätte jõustumisest. Sellest tuleneb, et neid eeskirju tuleb kohaldada kõigi liikmesriigi kohustuste rikkumise hagide suhtes, mis on esitatud pärast nende eeskirjade jõustumist; kusjuures tähtsust ei oma asjaolu, et kohtueelset menetlust alustati enne seda kuupäeva.
- 48 Õiguskindluse, rangemate karistuste tagasiulatuva jõu puudumise ning süütegude ja karistuste seaduslikkuse põhimõtted, millele Hispaania Kuningriik viitab, ei sea kahtluse alla eespool toodud kaalutluste paikapidavust.

- 49 Seoses õiguskindluse põhimõttega tuleb meenutada, et see nõuab, et liidu õigusnormid peavad võimaldama asjassepuutuvatel isikutel täpselt teada oma kohustuste ulatust, mida need õigusnormid neile ette näevad, ja neil isikutel peab olema võimalik selgelt teada oma õigusi ja kohustusi ning toimida neile vastavalt (eespool viidatud kohtuotsus ArcelorMittal Luxembourg vs. komisjon ja komisjon vs. ArcelorMittal Luxembourg jt, punkt 68).
- 50 Selles osas tuleb rõhutada, et liikmesriigid olid täiesti teadlikud nii oma kohustusest võtta meetmed, mis on vajalikud sellise Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks, millega tuvastatakse liikmesriigi kohustuste rikkumine, kui ka tagajärgedest, mis selle kohustuse täitmata jätmise võib kaasa tuua, kuivõrd need olid ette nähtud liidu esimeses õiguses juba tükk aega enne Lissaboni lepingu jõustumist. Neil tingimustel ei saa liikmesriigid tugineda õiguskindluse põhimõttele selleks, et vaielda vastu ELTL artikli 260 lõikes 2 sisalduvate uute menetluseeskirjade kohesele kohaldamisele.
- 51 Samuti, seoses rangemate sätete tagasiulatuva jõu puudumise ning süütegude ja karistuste seaduslikkuse põhimõtetega piisab sellest, kui märkida, et EL toimimise lepinguga ei muudetud midagi seoses esiteks liikmesriikide kohustusega võtta meetmed, mis on vajalikud liikmesriigi kohustuste rikkumist tuvastava Euroopa Kohtu otsuse täitmiseks, ning teiseks karistustega, mida võidakse kohaldada liikmesriikide suhtes juhul, kui nad seda kohustust ei täida.
- 52 Hispaania Kuningriik ei saa samuti õigustatult viidata oma kaitseõiguste riivamisele, kuivõrd käesolevas kohtuasjas oli tal võimalus esitada oma märkused vastusena nii märgukirjale kui ka täiendavale märgukirjale. Lisaks sellele oli seda liikmesriiki viimati nimetatud märgukirjaga teavitatud sellest, et komisjon kavatses pöörduda Euroopa Kohtusse ELTL artikli 260 lõike 2 alusel.
- 53 Seoses järelusega, mille Hispaania Kuningriik tuletab eespool viidatud kohtuotsusest komisjon vs. Kreeka ning mille kohaselt lepingu uues sättes kehtestatud eskirjad on kohaldatavad üksnes siis, kui kogu kohtueelne menetlus on toimunud pärast selle lepingu jõustumist, tuleb tõdeda, et Hispaania Kuningriik tõlgendab seda kohtuotsust vääralt.
- 54 Nimelt tugines vastuvõetamatuse vastuväide, mis esitati eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Kreeka aluseks olnud kohtuvaidluses, eeldusele, et kohtueelset menetlust oli alustatud enne EL lepingu jõustumist selle Lissaboni lepingule eelnenud redaktsioonis. Selle vastuväite tagasilükkamiseks piisab sellest, et Euroopa Kohus tuvastas, et vastupidi asjaomase liikmesriigi väidetele oli kogu asjaomane menetlus toimunud pärast selle lepingu jõustumist. Sellest kohtuotsusest ei saa aga järeldada, et kui mingi osa kohtueelsest menetlusest oleks toimunud enne asjaomase lepingu jõustumist, siis oleks Euroopa Kohus jõudnud vastupidisele järeldusele.
- 55 Nõustuda ei saa ka nende argumentidega, mis Hispaania Kuningriik esitas täiendavalt. Seoses väitega, et ELTL artikli 260 lõikega 2 ei kaotatud kohtueelsest menetlusest põhjendatud arvamuse esitamise etappi, tuleb viidata käesoleva kohtuotsuse punktis 43 esitatud kaalutlustele. Seoses argumendiga, mis tugineb ELTL artikli 288 esimesele lõigule, piisab märkimisest, et see säte ei ole kuidagi seotud ELTL artikli 260 lõikes 2 ette nähtud menetlusega.
- 56 Neil asjaoludel tuleb Hispaania Kuningriigi esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

VI – Liikmesriigi kohustuste rikkumine

A – Poolte argumendid

- 57 Komisjon heidab Hispaania Kuningriigile ette, et ta jättis võtmata meetmed, mis on vajalikud eespool nimetatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmiseks seoses Indosale antud ebaseadusliku abiga (edaspidi „kõnealune ebaseaduslik abi”). Nimelt, ehkki Indosa pankrot kuulutati välja juba 1994. aastal, ei nõutud seda abi tagasi ja vastavat nõuet ei kirjendatud ka selle ettevõtja kohustuste hulgas massikohustusena.
- 58 Lisaks sellele jätkati väidetavalt Indosa tegevust vaatamata selle äriühingu pankroti väljakuulutamisele; tegevust jätkas esialgu Indosa ise, seejärel tema 100% osalusega tüdarettevõtja CMD. Pealegi olevat Indosa vara ülekandmine CMD-le toimunud läbipaistmatul moel ning pakkumismenetlust korraldamata.
- 59 Seoses CMD-ga, kelle pankrot hiljem samuti välja kuulutati, on komisjon seisukohal, et Hispaania ametiasutused ei ole tõendanud, et kõnealuse ebaseadusliku abi tagastamisega seonduv võlanõue kanti võlanimekirja selle äriühingu pankrotimenetluses enne täiendavas märgukirjas määratud tähtaja möödumist. Nimelt ei sisaldavat komisjonile 1. detsembril 2009 edastatud lõplik võlanimekiri kõnealuse abi tagastamisega seonduvat võlanõuet, kusjuures Hispaania ametiasutused olevat seda asjaolu sõnaselgelt kinnitanud oma 2. ja 9. juuni 2010. aasta kirjades.
- 60 Hispaania Kuningriik on seevastu seisukohal, et ta võttis kõik võimalikud meetmed otsuse 91/1 ja eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmiseks.
- 61 Seoses esiteks CMD pankrotimenetluses võlanimekirja selle võlanõude kandmisega, mis seonduv kõnealuse ebaseadusliku abi tagastamisega, väidab liikmesriik, et Baski autonoomne piirkond astus rea samme, mida on kirjeldatud käesoleva kohtuotsuse punktis 23, et nimetatud võlanõue sellesse nimekirja kantaks.
- 62 Seoses teiseks riigiabiga toetatava tegevuse lõpetamisega möönab Hispaania Kuningriik, et see tegevus jätkus CMD ruumides Euskomenaje vahendusel. See liikmesriik on siiski seisukohal, et ta astus vajalikud sammud selleks, et kõnealune tegevus lõpetada.
- 63 Seoses kolmandaks CMD vara müügiga väidab Hispaania Kuningriik 17. novembri 2011. aasta otsusele kohtuasjas C-496/09: komisjon *vs.* Itaalia (EKL 2011, lk I-11483) viidates, et ebaseadusliku ning ühisturuga kokkusobimatu riigiabi tagasinõudmise kohustuse täitmiseks piisab sellest, kui asjaomase abi tagastamisega seonduv võlanõue kantakse võlanimekirja; asjaomase abi saaja vara turuhinnaga müümine ei ole seega enam nõutav.
- 64 Lõpetuseks väidab Hispaania Kuningriik, et avalik-õiguslikud võlausaldajad ei saanud kiirendada CMD likvideerimist, sest see toimus kohtu järelevalve all ning vastavalt kohaldatavates siseriiklikes õigusnormides ette nähtud menetlusele.

B – Euroopa Kohtu hinnang

- 65 Selleks, et teha kindlaks, kas Hispaania Vabariik võttis kõik eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmiseks vajalikud meetmed, tuleb välja selgitada, kas abi saanud ettevõtja on kõnealuse ebaseadusliku abi tagastanud. Selles osas tuleb tõdeda, et Euroopa Kohtule lahendamiseks esitatud kohtuvaidlus puudutab üksnes Indosale antud abi.

- 66 Sissejuhatuses tuleb meenutada, et vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale EÜ artikli 228 lõike 2 kohta on kuupäev, mis tuleb aluseks võtta selle hindamisel, kas tegemist on liikmesriigi kohustuste rikkumisega viidatud sätte tähenduses, sama sätte alusel esitatud põhjendatud arvamuses ette nähtud tähtaja lõppemise kuupäev (vt 12. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-304/02: komisjon vs. Prantsusmaa, EKL 2005, lk I-6263, punkt 30, ja 7. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas C-369/07: komisjon vs. Kreeka, EKL 2009, lk I-5703, punkt 43).
- 67 Kuivõrd EL toimimise lepinguga kaotati ELTL artikli 260 lõike 2 alusel läbiviidavast liikmesriigi kohustuste rikkumise menetlusest põhjendatud arvamuse esitamise etapp, nagu märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 43, siis tuleb sellise liikmesriigi kohustuste rikkumise olemasolu hindamisel võtta aluseks kuupäev, mil lõpeb selle sätte alusel esitatud märgukirjas määratud tähtaeg.
- 68 Käesoleval juhul, kuivõrd komisjon saatis Hispaania Kuningriigile täiendava märgukirja, on eelmises punktis nimetatud aluseksvõetav kuupäev selles märgukirjas määratud tähtaja lõppemise kuupäev ehk 22. mai 2010.
- 69 On aga selge, et sellel kuupäeval ei olnud Indosale antud kõnealust ebaseaduslikku abi temalt veel tagasi nõutud.
- 70 Lisaks sellele ei ole vaidlustatud asjaolu, et see abi tuli tagasi nõuda CMD-lt, kelle pankrot kuulutati välja 30. juunil 2008 pärast seda, kui talle olid läinud üle Indosa, kelle pankrot oli välja kuulutatud 19. aprillil 1994, vara ja kohustused.
- 71 Kui ebaseaduslik abi tuleb tagasi nõuda maksejõuetult ettevõtjalt või ettevõtjalt, kelle suhtes on algatatud pankrotimenetlus, mille eesmärk on vara müümine ja nõuete rahuldamine, siis vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale ei mõjuta tagasinõudmiskohustust asjaolu, et see ettevõtja on raskustes või pankrotis (vt eelkõige 6. detsembri 2007. aasta otsus kohtuasjas C-280/05: komisjon vs. Itaalia, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 72 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub ka see, et varasema olukorra taastamise ja ebaseaduslikult antud abist tuleneva konkurentsimoonutuse kõrvaldamise võib üldjuhul saavutada asjaomase abi tagastamisega seonduva nõude kandmisega võlanimekirja (vt selle kohta 15. jaanuari 1986. aasta otsus kohtuasjas 52/84: komisjon vs. Belgia, EKL 1986, lk 89, punkt 14; 21. märtsi 1990. aasta otsus kohtuasjas C-142/87: Belgia vs. komisjon (nn Tubemeuse'i kohtuotsus), EKL 1990, lk I-959, punktid 60–62; 29. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-277/00: Saksamaa vs. komisjon, EKL 2004, lk I-3925, punkt 85, ja 14. aprilli 2011. aasta otsus kohtuasjas C-331/09: komisjon vs. Poola, EKL 2011, lk I-2933, punkt 60).
- 73 Käesoleval juhul on tuvastatud, et Baski autonoomne piirkond esitas alles 10. juunil 2010 nõudeavalduse kõnealuse ebaseadusliku abi tagastamisega seonduva võlanõude kandmiseks võlanimekirja CMD pankrotimenetluses, kusjuures tuleb täpsustada, et see avaldus esitati vaid seoses imeväikese osaga abist, mille tagasinõudmist nõuti otsusega 91/1. Seda avaldust parandati hiljem korduvalt, viimane avaldus esitati 7. detsembril 2011. Kuid kõik need sammud astuti pärast täiendavas märgukirjas määratud tähtaja lõppemist.
- 74 Seega tuleb nentida, et 22. maiks 2010, mil lõppes täiendavas märgukirjas määratud tähtaeg, ei olnud kõnealuse ebaseadusliku abi tagastamisega seonduvat võlanõuet kantud võlanimekirja CMD pankrotimenetluses.
- 75 Neil asjaoludel ei saa Hispaania Kuningriik väita, et ta võttis ettenähtud tähtajal kõik meetmed, mis on vajalikud eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania täitmiseks.

76 Seetõttu tuleb järeldada, et kuna Hispaania Kuningriik ei võtnud kuupäevaks, mil lõppes Euroopa Komisjoni poolt ELTL artikli 260 lõike 2 alusel esitatud täiendavas märgukirjas määratud tähtaeg, kõiki eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania (mis seondub eeskätt Indosalt sellise abi tagasinõudmisega, mis otsusega 91/1 tunnistati ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks) täitmiseks vajalikke meetmeid, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad selle sama artikli lõikest 1.

VII – Rahaline karistus

A – Karistusmaksed

1. Poolte argumentid

- 77 Komisjon on seisukohal, et käesolevas kohtuasjas on vaja määrata rahaline karistus, sest tegevus, mille jaoks anti kõnealust ebaseaduslikku abi, jätkus enam kui 22 aasta vältel pärast otsuse 91/1 vastuvõtmist ja seda esialgu CMD ning seejärel Euskomenaje vahendusel.
- 78 Seoses pärast täiendavas märgukirjas määratud tähtaja lõppemist toimunud arengutega on komisjon seisukohal, et nendega ei lõpetatud seda liikmesriigi kohustuste rikkumist, mis tuvastati eespool viidatud kohtuotsuses komisjon *vs.* Hispaania.
- 79 Mõõndes küll, et kõnealuse ebaseadusliku abi tagastamisega seonduv võlanõue kanti lõpuks Juzgado de lo Mercantil n°2 de Bilbao 4. aprilli 2012. aasta kohtumääruse alusel võlanimekirja, on komisjon seisukohal, et riigiabiga toetatav tegevus jätkub CMD ruumides Euskomenaje vahendusel.
- 80 Komisjon tuletab lisaks meelde, et CMD likvideerimiskava nägi ette CMD vara müümise CMD endistele töötajatele, kes olid vahepeal asutanud Euskomenaje eesmärgiga jätkata riigiabiga toetatavat tegevust. Kuigi sellele kavale antud heakskiit tunnistati Audiencia Provincial de Bizkaia 16. jaanuari 2012. aasta kohtumäärusega tõepoolest kehtetuks, ei mõjuta see kehtetuks tunnistamine tema väitel CMD vara praegust kasutamist Euskomenaje poolt. Nimelt olevat CMD pankrotihaldurid andnud Euskomenajele loa kasutada seda vara ajutiselt ning tasuta.
- 81 Karistusmaksed suuruse osas teeb komisjon oma 13. detsembri 2005. aasta teatisele SEK(2005) 1658 EÜ asutamislepingu artikli 228 kohaldamine (ELT 2007, C 126, lk 15), mida ajakohastati 20. juulil 2010 (SEK(2010) 923), tuginedes ettepaneku arvutada karistusmaksed nii, et baassumma korrutatakse raskus- ja kestuskoefitsiendiga. Nii saadud tulemus tuleb tema arvates korrutada teguriga, mis lähtub rikkumise toime pannud liikmesriigi maksevõimest ja tema häälte arvust Euroopa Liidu Nõukogus.
- 82 Käesoleval juhul on komisjon seisukohal, et karistusmaksed 131 136 eurot päevas on asjaoludele vastav ja kõnealuse kohustuste rikkumise ning asjaomase liikmesriigi maksevõimega proportsionaalne. See summa saadakse tema väitel 640 euro suuruse päevase baassumma korrutamisel raskuskoefitsiendiga 5 (vahemikus 1–20) ja kestuskoefitsiendiga 3 (vahemikus 1–3) ning lõpetuseks teguriga, mida nimetatakse „teguriks n”, mis peegeldab Hispaania Kuningriigi maksevõimet ning milleks on 13,66.
- 83 Seoses esiteks rikkumise raskusastmega tuletab komisjon meelde, et EL toimimise lepingu riigiabi valdkonna sätted on äärmiselt olulised. Lisaks sellele ei oleks kõnealuse ebaseadusliku riigiabi tagasinõudmine tohtinud olla väga keeruline, sest abi tuli tagasi nõuda üheltainsalt äriühingult. Seoses järgmiseks rikkumise kestusega: liikmesriik rikkus oma kohustusi enam kui 22 aasta vältel alates otsuse 91/1 teatavaks tegemisest. Seoses lõpetuseks karistusmaksed perioodilisusega on komisjon seisukohal, et see tuleks määrata päevapõhiselt.

- 84 Hispaania Kuningriik on seisukohal, et käesolevas kohtuasjas ei ole alust määrata rahalist karistust, arvestades eeskätt sammudega, mis astuti otsuse 91/1 ja eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmise tagamiseks pärast täiendavas märgukirjas määratud tähtaja möödumist.
- 85 Esiteks olevat Baski autonoomse piirkonna poolt kõnealuse ebaseadusliku abi (mida on kirjeldatud käesoleva kohtuotsuse punktis 23) tagastamisega seonduva võlanõude kandmiseks võlanimekirja astunud sammud tinginud eeskätt 4. aprilli 2012. aasta kohtumääruse tegemise, milles Juzgado de lo Mercantil n^o2 de Bilbao kiitis heaks selle piirkonna kasuks kõnealuse abi tagastamisega seonduva 22 683 745 euro suuruse võlanõude kandmise võlanimekirja. Lisaks sellele on tema väitel asjaomase abi suurus 22 468 459 eurot, mitte 22 683 745 eurot, nagu seda väidab komisjon.
- 86 Teiseks olevat Juzgado de lo mercantil n^o2 de Bilbao määranud 12. jaanuari 2011. aasta kohtumäärusega CMD tegevuse lõpetamise ja selle tegevuskohtade sulgemise. Baski autonoomne piirkond olevat palunud 3. märtsil 2011 sellel samal kohtul määrata Euskomenaje poolt CMD ruumides teostatava tegevuse tegelik lõpetamine.
- 87 Seoses asjaoluga, et Euskomenaje kasutab Magefesa tööstusomandiõigusi, mille hulka kuulub kaubamärk Magefesa, märgib Hispaania Kuningriik, et CMD likvideerimiskavas on ette nähtud nende õiguste otse üleandmine Euskomenajele. Baski autonoomne piirkond olevat sellegipoolest sellele kavale vastu vaielnud ning taotlenud nende õiguste kasutamise külmutamist. Kõnealune piirkond olevat lisaks teinud ettepaneku, et kõnealused õigused müüduks pakkumismenetluse alusel pärast liidu tasandil reklaami levitamist. Neid ettepanekuid siiski heaks ei kiidetud.
- 88 Kolmandaks väidab Hispaania Kuningriik – kes samas kinnitab, et CMD esialgne likvideerimiskava, mis kiideti heaks pädeva kohtu 22. juuni 2010. aasta määrusega, nägi ette avatud, tingimusteta ja läbipaistva pakkumismenetluse –, et Baski autonoomne piirkond kaebas selle kohtumääruse edasi. See kohtumäärus tühistati tema väitel aga 16. jaanuaril 2012 Audiencia Provincial de Bizkaia poolt, kes määras, et CMD vara müük peab toimuma vaba ja läbipaistva konkurentsi tingimustes.
- 89 Igal juhul on Hispaania Kuningriik eespool viidatud 17. novembri 2011. aasta otsusele komisjon *vs.* Itaalia viidates seisukohal, et selle tõendamiseks, et otsust 91/1 ja eespool viidatud kohtuotsust komisjon *vs.* Hispaania täideti, piisab sellest, kui tõendada, et siseriiklikud ametiasutused on tegutsenud hoolsalt, selleks et lasta kõnealuse ebaseadusliku abiga seonduv võlanõue kanda võlanimekirja.
- 90 Seoses komisjoni välja pakutud karistusmakse suurusega väidab Hispaania Kuningriik, et see on ebaproportsionaalne. See liikmesriik on selles küsimuses seisukohal, et käesolev kohtumenetlus seonduv üksnes ühega Magefesa kontserni neljast äriühingust, kellele kõnealust abi anti. Seetõttu peaks baassummaks olema üks neljandik baassummast, mille pakkus välja komisjon, see tähendab 160 eurot päevas.
- 91 Lisaks sellele, kui võrd kõnealust ebaseaduslikku abi andis autonoomne piirkond, kellele vastab 6,24% Hispaania sisemajanduse kogutoodangust (edaspidi „SKT”), ning kuna Hispaania valitsus on siseriikliku õiguse alusel kohustatud nõudma karistusmakse, mis võidakse käesolevas kohtuasjas määrata, sisse riigisiselt territoriaalüksuselt, kes vastutab liidu õiguse rikkumise eest, siis peaks baassumma selle liikmesriigi arvates olema 9,98 eurot päevas, mis vastab 160 euro 6,24%-ga korrutamisel saadud tulemusele.
- 92 Seoses rikkumise raskuskoefitsiendiga teeb kõnealune liikmesriik ettepaneku määrata selleks 1, kui võrd siseriiklikud ametiasutused tegid tema väitel kõik endast oleneva, et täita eespool viidatud kohtuotsust komisjon *vs.* Hispaania. Lisaks sellele olevat Indosa, CMD ja Euskomenaje läbimüük vähenenud aastatel 1986–2010 tegelikult 77,7% ning allesjäänud töötajad moodustasid vaid 3,3% 1986. aasta personalist. 2002. aastal Indosale kuulunud asjaomane turuosa oli palju suurem sellest, mis kuulus

2010. aastal Euskomenajele, kuivõrd see oli langenud 8,4%-lt 4,1%-le. Need andmed tõendavad tema arvates asjaomase tegevuse Euskomenaje poolt jätkamisest tuleneva konkurentsimoounutuse selget vähenemist.

- 93 Rikkumise kestusega seonduva koefitsiendi osas on Hispaania Kuningriik seisukohal, et selleks tuleb määrata 1, sest rikkumise kestuse hindamisel tuleb tema meelest arvestada Hispaanias toimuvate pankrotimenetluste keskmise kestusega, milleks on 1114 päeva.
- 94 Seetõttu teeb Hispaania Kuningriik ettepaneku määrata karistusmaksiks 136,33 eurot päevas.
- 95 Seoses karistusmaks perioodilisusega väidab see liikmesriik, et karistusmaks ei tuleks määrata mitte päeva-, vaid kvartalipõhiselt, sest siseriikliku õiguse kohaselt esitavad pankrotihaldurid oma aruanded iga kvartali kohta.

2. Euroopa Kohtu hinnang

a) Sissejuhatavad märkused

- 96 Kuivõrd Euroopa Kohus on tuvastanud, et Hispaania Kuningriik ei täitnud täiendavas märgukirjas ettenähtud tähtjal eespool viidatud kohtuotsust komisjon vs. Hispaania, siis võib ta määrata sellele liikmesriigile karistusmaks, kui liikmesriigi kohustuste rikkumine vältab asjaolude analüüsimiseni Euroopa Kohtu poolt (vt selle kohta eespool viidatud 7. juuli 2009. aasta otsus kohtuasjas komisjon vs. Kreeka, punkt 59 ja seal viidatud kohtuotsus).
- 97 Seetõttu tuleb selgeks teha, kas käesolevas kohtuasjas on see nii.

b) Liikmesriigi kohustuste rikkumise vältamine

- 98 Selleks et teha kindlaks, kas Hispaania Kuningriigile etteheidetav liikmesriigi kohustuste rikkumine vältas kuni käesolevas asjas Euroopa Kohtu poolt asjaolude analüüsimiseni, tuleb hinnata meetmeid, mis selle liikmesriigi väitel võeti pärast täiendavas märgukirjas kindlaks määratud tähtaega.
- 99 Selles osas on sobilik meenutada – nagu tehti ka käesoleva kohtuotsuse punktis 72 –, et juhul, kui on välja kuulutatud ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi saanud ettevõtja pankrot, võib varasema olukorra taastamise ja ebaseaduslikult antud abist tuleneva konkurentsimoounutuse kõrvaldamise üldjuhul saavutada asjaomase abi tagastamisega seonduva nõude kandmisega võlanimekirja.
- 100 Käesoleval juhul palus Baski autonoomne piirkond 10. juunil 2010 kanda võlanimekirja 16 828,34 euro suurune võlanõue, mis seondub kõnealuse ebaseadusliku abi tagastamisega. See summa on ilmselgelt väiksem kõnealuse abi kogusummast, mistõttu parandas kõnealune autonoomne piirkond seda korduvalt ning tema viimase, 7. detsembri 2011. aasta avalduse kohaselt oli selleks summaks 22 683 745 eurot, mis vastab komisjoni poolt asjaomase võlanõude suurusele antud hinnangule. Juzgado de lo Mercantil n^o2 de Bilbao 4. aprilli 2012. aasta kohtumäärusega kirjendati see võlanõue CMD kohustuste hulgas massikohustusena viimati nimetatud summaks.
- 101 Viimaste arengutega arvestades ei tule analüüsida Hispaania Kuningriigi väidet, mille kohaselt asjaomase abi summa on 22 469 459 eurot, mitte 22 683 745 eurot.
- 102 Seega tuleb tõdeda, et kõnealuse ebaseadusliku abi tagastamisega seonduv nõue kanti CMD pankrotimenetluses võlanimekirja.

- 103 Sellegipoollest ning vastupidi sellele, mida väidab Hispaania Kuningriik, ei ole see asjaolu iseenesest piisav selleks, et lugeda täidetuks kohustus täita eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania.
- 104 Nimelt, nagu Euroopa Kohus on juba korduvalt sedastanud, võimaldab asjaomase abi tagastamisega seonduva nõude kandmine võlanimekirja lugeda abi tagasinõudmise kohustuse täidetuks üksnes siis, kui olukorras, kus riigi ametiasutustel ei olnud võimalik tagasi nõuda kogu abisummat, päädib pankrotimenetlus ebaseaduslikku abi saanud ettevõtja likvideerimisega, see tähendab tema tegevuse lõpliku lõpetamisega (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Belgia, punktid 14 ja 15; eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, punktid 63–65, ning 13. oktoobri 2011. aasta otsus kohtuasjas C-454/09: komisjon *vs.* Itaalia, punkt 36).
- 105 Selles osas tuleb meenutada, et ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi tagasinõudmise eesmärk on kõrvaldada konkurentsimoonutus, mille on põhjendanud konkurentsieelis, mis on selle abi saajal turul võrreldes tema konkurentidega, ning taastada seega abi maksmisele eelnenud olukord (vt selle kohta 4. aprilli 1995. aasta otsus kohtuasjas C-348/93: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 1995, lk I-673, punkt 27, ja eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Poola, punkt 56).
- 106 Kuid kui ebaseaduslikku abi saanud ettevõtja on pankrotis ja kui selle pankrotis ettevõtja tegevusest osa jätkamiseks on asutatud äriühing, võib selline tegevuse jätkamine – ilma et asjaomast abi oleks täies ulatuses tagasi makstud – tingida selle konkurentsimoonutuse edasikestmise, mis tuleneb konkurentsieelisest, mille see äriühing sai turul võrreldes oma konkurentidega. Nii võib selline äsja asutatud äriühing olla kohustatud kõnealuse abi tagasi maksma, kui see eelis tema kasuks edasi kestab. Nii on see eeskätt siis, kui on tuvastatud, et see äriühing saab tegelikult endiselt kasu konkurentsieelisest, mis on seotud asjaomase abi saamisega, eeskätt siis, kui uus äriühing omandab likvideerimisel äriühingu vara turutingimustele vastavat vastutasu maksmata või kui on tuvastatud, et sellise äriühingu asutamise tagajärjel hiiliti kõrvale kõnealuse abi tagastamise kohustusest (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 86). See kehtib eelkõige siis, kui turutingimustele vastava hinna tasumisest ei piisaks ebaseadusliku abi saamisega seotud konkurentsieelise neutraliseerimiseks.
- 107 Sellisel juhul ei ole ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abiga seonduva võlanõude kandmine võlanimekirja iseenesest piisav selleks, et kõrvaldada sel moel esilekutsutud konkurentsimoonutus.
- 108 Eespool esitatud kaalutlusi ei sea kahtluse alla eespool viidatud 17. novembri 2011. aasta otsus kohtuasjas komisjon *vs.* Itaalia. Nimelt ei tulene sellest kohtuotsusest, et kui asjaomase abiga seonduv võlanõue on kantud selle abi saaja pankrotimenetluses võlanimekirja, võib abisaaja tegevust jätkata, ehkki asjaomast abi ei ole täies ulatuses tagasi makstud.
- 109 Käesoleva kohtuotsuse punktis 69 on tuvastatud, et käesoleval juhul ei ole ebaseaduslikku abi tegelikult tagastatud. Seega tuleb kindlaks teha, kas päeval, mil Euroopa Kohus hakkas analüüsima käesoleva kohtuasja asjaolusid, oli selle abi saamisest tulenev konkurentsieelis endiselt olemas.
- 110 Selles osas nähtub mitmest Euroopa Kohtule esitatud toimikus sisalduvast asjaolust, et Euskomenaje saab sellest eelisest tegelikult endiselt kasu. Nimelt viitavad CMD pankrotimenetluses üksteise järel toimunud arengud sellele, et nende ainus eesmärk oli tagada abiga toetatava tegevuse edasikestmine ja seda hoolimata sellest, et kõnealust ebaseaduslikku abi ei olnud täies ulatuses tagasi makstud.

111 Toimikust nähtub eelkõige, et:

- CMD likvideerimiskava, mis kiideti heaks Juzgado de lo Mercantil n°2 de Bilbao 22. juuni 2010. aasta kohtumäärusega, nägi sisuliselt ette, et selle äriühingu kogu vara müüakse tervikuna selle äriühingu võlausaldajatele, kelleks olid peamiselt selle äriühingu endised töötajad, ja seda nende võlanõuete osalise tasaarvestamise abil, kusjuures kõnealuse ebaseadusliku abiga seonduvat võlanõuet ei olnud sel ajal tunnustatud nõuete hulgas;
 - veidi aega enne selle kava heakskiitmist asutasid CMD endised töötajad just Euskomenaje, kelle tegevus on sisuliselt sama sellega, mida siiani teostas CMD;
 - CMD likvideerimiskavaga taotleti „selgelt eesmärki jätkata tegevust äsja asutatud äriühingu kaudu, kes ei vastuta CMD võlgade eest”, nagu tuleneb 17. veebruari 2011. aasta kirjast, mille saatis Baski autonoomse piirkonna valitsus Euskomenaje juhatuse esimehele;
 - Euskomenaje kasutab Magefesa tööstusomandit, sealhulgas Magefesa kaubamärki, mis läks talle üle otse, see tähendab pakkumismenetlust korraldamata ja vastutasuta, nagu tuleneb eeskätt 3. detsembri 2010 ja 10. märtsi 2011. aasta kirjadest, mille Baski autonoomne piirkond saatis Juzgado de Primera Instancia n°10 de Bilbao’le;
 - Baski autonoomse piirkonna vastuseisu kõnealusele omandi üleminekule ei arvestatud;
 - ehkki CMD likvideerimiskava tunnistati Audiencia Provincial de Bizkaia 16. jaanuari 2012. aasta kohtumäärusega kehtetuks määruskaebuse alusel, mille oli esitanud Baski autonoomne piirkond pärast Euroopa Kohtus menetluse alustamist, olid selle äriühingu pankrotihaldurid andnud vahepeal loa CMD vara ajutiseks müügiks Euskomenajele kuni CMD pankrotimenetluse lõpetamiseni ja seda mis tahes vastutasuta, reklaamita, omandiõigusi üle kandmata ning „vastuolus pankrotimenetluse läbiviimise aluspõhimõtetega”, nagu ilmneb eeskätt käesoleva punkti kolmandas taandes nimetatud kirjast;
 - hoolimata sellest, et 12. jaanuari 2011. aasta kohtumäärusega määrati CMD tegevuse lõpetamine ja selle tegevuskohtade sulgemine, toodab Euskomenaje endiselt majapidamistarbeid CMD käitistes, kasutades selleks CMD ehitisi, masinaid ja tööstusomandit, nagu tuleneb taotlusest, mille esitas Baski autonoomne piirkond 3. märtsil 2011 Juzgado de lo Mercantil n°2 de Bilbao’le nõudmaks just nimelt CMD käitistes endiselt jätkuva Euskomenaje tegevuse lõpetamist.
- 112 Arvestades Euroopa Kohtule esitatud toimiku kirjeldatud asjaoludega, on põhjust asuda seisukohale, et kõnealuse ebaseadusliku abiga seonduv konkurentsieelis on endiselt olemas, mistõttu selle abi tagastamisega seonduva nõude vahepeal toimunud võlanimekirja kandmine ei ole piisav selleks, et lugeda otsus 91/1 ja eespool viidatud kohtuotsus komisjon vs. Hispaania täidetuks.
- 113 Eelnevaga arvestades tuleb nentida, et Hispaania Kuningriigile etteheidetav kohustuste rikkumine vältas selle ajahetkeni, mil Euroopa Kohus hakkas käesolevas kohtuasjas asjaolusid analüüsima.
- 114 Seetõttu leiab Euroopa Kohus, et Hispaania Kuningriigi kohustamine tasuma karistusmaks on sobiv rahaline meede, et ajendada teda võtma vajalikke meetmeid, selleks et lõpetada tuvastatud kohustuste rikkumine ning tagada otsuse 91/1 ja eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania täielik täitmine.

c) Karistusmakse suurus

i) Sissejuhatavad märkused

- 115 Tuleb meenutada, et Euroopa Kohus peab konkreetse juhtumi asjaolusid arvesse võttes igas asjas kaaluma, milliseid rahalisi karistusi tuleb antud juhul määrata (vt eespool viidatud 12. juuli 2005. aasta otsus kohtuasjas komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 86, ja 14. märtsi 2006. aasta otsus kohtuasjas C-177/04: komisjon *vs.* Prantsusmaa, EKL 2006, lk I-2461, punkt 58).
- 116 Komisjoni ettepanekud ei ole selles osas Euroopa Kohtu jaoks siduvad, vaid kujutavad endast ainult tarvilikku lähtepunkti. Samuti ei ole komisjoni teatistes sisalduvad suunised Euroopa Kohtu jaoks siduvad, vaid need aitavad tagada nimetatud institutsiooni tegevuse läbipaistvust, ettenähtavust ja õiguskindlust (vt 10. jaanuari 2008. aasta otsus kohtuasjas C-70/06: komisjon *vs.* Portugal, EKL 2008, lk I-1, punkt 34, ja eespool viidatud 7. juuli 2009. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Kreeka, punkt 112).
- 117 Karistusmakse määramise osas on Euroopa Kohus juba leidnud, et selline karistus tuleb määrata lähtuvalt sellest, milline sunnijõud on vajalik veenmaks kohustusi rikkunud liikmesriiki täitma kohtuotsust, millega tuvastatakse liikmesriigi kohustuste rikkumine, ning muutma oma käitumist, et lõpetada etteheidetav rikkumine (vt selle kohta eespool viidatud 12. juuli 2005. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 91).
- 118 Selles valdkonnas oma kaalutusõigust teostades peab Euroopa Kohus määrama karistusmakse kindlaks selliselt, et see oleks ühelt poolt asjaoludele vastav ning teiselt poolt proportsionaalne tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumise ja asjaomase liikmesriigi maksevõimega (vt eespool viidatud 12. juuli 2005. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 103, ja eespool viidatud 14. märtsi 2006. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 61).
- 119 Nii peab Euroopa Kohus hindamise raames selleks, et tagada karistusmakse sunnijõud liidu õiguse ühetaolise ja tõhusa kohaldamise eesmärgil, võtma põhimõtteliselt arvesse järgmisi kriteeriume: rikkumise kestus, selle raskusaste ning asjaomase liikmesriigi maksevõime. Nende kriteeriumide kohaldamisel peab Euroopa Kohus arvesse võtma eelkõige täitmata jätmise tagajärgi avalikele ja erahuvidel ning seda, kuivõrd kiireloomuline on vajadus, et asjaomane liikmesriik täidaks oma kohustusi (vt eespool viidatud 12. juuli 2005. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 104; eespool viidatud 14. märtsi 2006. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 62, ja eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Portugal, punkt 39).

ii) Rikkumise kestus

- 120 Rikkumise kestuse hindamisel tuleb lähtuda hetkest, mil Euroopa Kohus hindab asjaolusid, mitte hetkest, mil komisjon kohtusse pöördub (vt eespool viidatud 14. märtsi 2006. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Prantsusmaa, punkt 71, ja eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Portugal, punkt 45).
- 121 Neil asjaoludel, kuna Hispaania Kuningriik ei suutnud tõendada, et tema kohustuse täita täielikult eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania rikkumine on tegelikult lõppenud, tuleb järeldada, et kõnealune rikkumine vältab juba üle kümne aasta, mis on erakordselt pikk ajavahemik.
- 122 Lisaks sellele tuleb märkida, et otsuse 91/1 vastuvõtmisest kuni asjaolude hindamiseni Euroopa Kohtu poolt on möödunud üle 22 aasta.

- 123 Selline kestus on veelgi arvustatavam käesolevas kohtuasjas, kus otsusega 91/1 ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi saajate arv oli väike, nad olid otsuses ning eespool viidatud kohtuotsuses komisjon *vs.* Hispaania nimeliselt kindlaks määratud ning tagasinõudmisele kuuluv summa oli selles otsuses selgelt ära näidatud. Neil tingimustel ei oleks kõnealuse kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmine tohtinud olla väga keeruline.
- 124 Pankrotimenetluse keskmine kestus, millele Hispaania Kuningriik viitas, et seletada oma hilinemist eespool viidatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmisega, ei saa samuti sellist hilinemist õigustada, arvestades eeskätt sellega, et kõnealune liikmesriik ei astunud ühtegi tõsiseltvõetavat sammu selleks, et asjaomane kohustuste rikkumine lõpetada; ta tegi seda alles veidi aega enne seda, kui komisjon pöördus Euroopa Kohtusse, ning suures osas astus ta vajalikud sammud alles pärast seda kuupäeva, nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 23–31.

iii) Rikkumise raskusaste

- 125 Rikkumise raskusastmega seoses tuleb meenutada EL toimimise lepingu riigiabi käsitlevate sätete äärmiselt olulist laadi (eespool viidatud 7. juuli 2009. aasta otsus komisjon *vs.* Kreeka, punkt 118).
- 126 Nimelt väljendavad eeskirjad, millele tugineb nii otsus 91/1 kui ka eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania, ühte peamistest ülesannetest – ehk siseturu rajamise ülesannet –, mis on liidule usaldatud vastavalt ELL artikli 3 lõikele 3, ning protokollile nr 27 siseturu ja konkurentsi kohta, mis ELL artikli 51 kohaselt moodustab aluslepingute lahutamatu osa ning mille kohaselt hõlmab siseturg süsteemi, mis tagab, et konkurentsi siseturul ei kahjustata (vt eespool viidatud 17. novembri 2011. aasta otsus komisjon *vs.* Itaalia, punkt 60).
- 127 Rikutud liidu õigusnormide olulisus väljendub sellises olukorras, nagu käesolevas kohtuasjas, eeskätt asjaolus, et ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks tunnistatud abi tagasimaksmisega kõrvaldatakse konkurentsimoonus, mille põhjustas abist tulenev konkurentsieelis, ning et sellise tagastamisega kaotab abisaaja eelise, mis tal oli turul võrreldes oma konkurentidega (vt selle kohta eespool viidatud 4. aprilli 1995. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Itaalia, punkt 22, ja eespool viidatud kohtuotsus Saksamaa *vs.* komisjon, punkt 75).
- 128 Seoses käesolevas kohtuasjas tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumisega on oluline märkida, et eespool viidatud kohtuotsust komisjon *vs.* Hispaania täideti seoses kolme neljandikuga abisaajatest, kellele anti otsuses 91/1 nimetatud ebaseaduslikku abi. Lisaks sellele on tõendatud, et Indosale antud abi kujutab endast umbes viiendikku kogu abist, mille kohta tehti see otsus ja eespool viidatud kohtuotsus komisjon *vs.* Hispaania.
- 129 Sellest hoolimata ei ole vaidlustatud asjaolu, et praeguse seisuga ei ole tagasi saadud mingitki osa Indosale antud abist.
- 130 Lisaks sellele, ehkki Hispaania Kuningriik astus hiljuti rea samme, mis annavad tunnistust tõsisest tahtest lõpetada kõnealune liikmesriigi kohustuste rikkumine, on selge, et need sammud astuti vaid natuke aega enne Euroopa Kohtusse pöördumist ning suures osas isegi pärast seda kuupäeva. See liikmesriik ei toiminud seega pikkade aastate vältel nõutava hoolikusega.

iv) Hispaania Kuningriigi maksevõime

- 131 Seoses Hispaania Kuningriigi maksevõimega tuleb arvesse võtta selle liikmesriigi inflatsiooni ja SKT hiljutist arengut, arvestades nende väärtust asjaolude Euroopa Kohtu poolt hindamise hetkel.

132 Selles osas ei saa nõustuda Hispaania Kuningriigi argumendiga, mille kohaselt maksevõime peab käesolevas kohtuasjas vastama mitte selle liikmesriigi kui sellise, vaid Baski autonoomse piirkonna maksevõimele. Selles osas piisab meenutamisest, et asjaolu, et liikmesriik on usaldanud oma territoriaalsetele allüksustele ülesande nõuda tagasi ebaseaduslik ja ühisturuga kokkusobimatu abi, ei mõjuta kuidagi ELTL artikli 260 kohaldamist. Nimelt, ehkki iga liikmesriik on vaba jaotama sisetasandil oma äranägemise järgi pädevust kesk võimu ja kohalike võimukandjate vahel, on ta sellest hoolimata kõnealuse artikli alusel liidu ees ainsana vastutav liidu õigusest tulenevate kohustuste järgimise eest (vt EÜ artikli 226 kohta Euroopa Kohtu 10. juuni 2004. aasta otsus kohtuasjas C-87/02: komisjon vs. Itaalia, EKL 2004, lk I-5975, punkt 38).

v) Karistusmakse perioodilisus

133 Mis puudutab karistusmakse perioodilisust, siis tuleb kostjaks olevale liikmesriigile määrata päevapõhine karistusmakse.

134 Selles osas ei saa rahuldada Hispaania Kuningriigi taotlust, et karistusmakse määrataks kvartalipõhiselt, arvestades esiteks tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumise erakordselt pikka kestust ning teiseks kiireloomulist vajadust see viivitamata lõpetada.

vi) Järeldus

135 Eelnevaga arvestades peab Euroopa Kohus sobivaks määrata 50 000 euro suurune karistusmakse päevas.

136 Kõiki neid asjaolusid arvesse võttes on kohane Hispaania Kuningriigilt komisjoni kasuks „Euroopa Liidu omavahendite” kontole kandmiseks välja mõista karistusmakse summas 50 000 eurot eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania täitmiseks vajalike meetmete rakendamisega hilinetud iga päeva eest alates käesoleva kohtuotsuse kuulutamisest kuni selle kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania täitmiseni.

B – Põhisumma

1. Poolte argumendid

137 Komisjon teeb ettepaneku kohaldada põhisumma arvutamiseks meetodit, mille kohaselt võetakse aluseks baassumma 210 eurot/päevas, mida korrutatakse esiteks raskuskoefitsiendiga ning „teguriga n”, mille väärtused vastavad karistusmakse puhul pakutud väärtustele (vastavalt 5 ja 13,66), ja teiseks päevade arvuga, mille jooksul liikmesriigi kohustuste rikkumine vältas. Nii peaks põhisumma suuruseks olema arv, mis saadakse 14 343 euro korrutamisel nende päevade arvuga, mis on möödunud eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania kuulutamise kuupäevast kuni hetkeni, mil liikmesriik täidab oma kohustused või selle puudumisel hetkeni, mil kuulutatakse käesolev kohtuotsus.

138 Tuginedes samadele argumentidele, mis ta esitas karistusmakse kohta, teeb Hispaania Kuningriik ettepaneku jagada komisjoni pakutud põhisumma baassumma neljaga, et võtta arvesse asjaolu, et kohtuotsust täideti seoses kolmega neljast kõnealuse ebaseadusliku abi saajast, ning korrutada see seejärel 6,24%-ga, et arvestada asjaoluga, et see arv vastab Baski autonoomse piirkonna osakaalule Hispaania SKT-s. Nii saadaks baassummaks 3,28 eurot. Seejärel tuleks kohaldada sama raskuskoefitsienti ja sama „tegurit n”, mida ta soovitas kasutada karistusmakse puhul. Nii peaks kõnealune põhisumma olema arv, mis saadakse 44,80 euro korrutamisel nende päevade arvuga, mille jooksul rikkumine vältas.

139 Lisaks sellele palub Hispaania Kuningriik, et põhisumma arvutamisel arvataks päevade arvust, mille jooksul rikkumine vältas, maha ajavahemik tema poolt käesolevas kohtuasjas vastuvõetamatuse vastuväite esitamise kuupäevast kuupäevani, mil Euroopa Kohus langetab selle vastuväite kohta otsuse.

2. Euroopa Kohtu hinnang

140 Sissejuhatuseks tuleb meenutada, et Euroopa Kohtul on talle kõnealuses valdkonnas antud kaalutusõiguse teostamisel õigus määrata kumulatiivselt karistusmaks ja põhisumma (eespool viidatud 7. juuli 2009. aasta kohtuotsus komisjon vs. Kreeka, punkt 143).

141 Põhisumma tuleb igal konkreetsel juhul määrata lähtuvalt kõigist asjakohastest asjaoludest, mis puudutavad nii tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumise tunnuseid kui ka selle liikmesriigi suhtumist, keda ELTL artikli 260 alusel algatatud menetlus puudutab. Selles osas annab nimetatud säte Euroopa Kohtule ulatusliku kaalutusõiguse otsustamiseks, kas sellist karistust määrata või mitte (vt selle kohta eespool viidatud 7. juuli 2009. aasta kohtuotsus komisjon vs. Kreeka, punkt 144).

142 Käesolevas kohtuasjas viitab tuvastatud liikmesriigi kohustuste rikkumisega päädinud õiguslike ja faktiliste asjaolude kogum sellele, et tulevikus analoogiliste liidu õiguse rikkumiste kordumise tõhusaks ärahoidmiseks on vaja võtta selline hoiatav meede nagu põhisumma määramine.

143 Neil asjaoludel peab Euroopa Kohus oma kaalutusõigust teostades põhisumma kindlaks määrama nii, et see oleks esiteks asjaoludele vastav ning teiseks kõnealuse rikkumise ning asjaomase liikmesriigi maksevõimega proportsionaalne (eespool viidatud 7. juuli 2009. aasta kohtuotsus komisjon vs. Kreeka, punkt 146).

144 Selles osas tuleb asjaomaste tegurite hulgas nimetada selliseid asjaolusid nagu ajavahemik, mille vältel etteheidetav liikmesriigi kohustuste rikkumine vältas pärast selle kohtuotsuse tegemist, millega rikkumine tuvastati, ning rikkumise raskusaste (vt eespool viidatud 17. novembri 2011. aasta kohtuotsus komisjon vs. Itaalia, punkt 94).

145 Asjaolud, mida tuleb arvesse võtta, tulenevad eeskätt käesoleva kohtuotsuse punktides 120–130 esitatud kaalutlustest, mis seonduvad liikmesriigi kohustuste rikkumise kestuse ja raskusastmega. Nii tuvastati esiteks, et liikmesriigi kohustuste rikkumine vältas juba üle kümne aasta alates eespool viidatud kohtuotsuse komisjon vs. Hispaania kuulutamisest ja üle 22 aasta alates otsuse 91/1 vastuvõtmisest, ning teiseks, et selle kohtuotsuse täitmine ei tohtinud olla väga keeruline, sest kõnealuse ebaseadusliku abi saajate arv oli väike, nad olid nimeliselt kindlaks määratud ning tagasinõudmisele kuuluv summa oli selles otsuses ära näidatud.

146 Hispaania Kuningriigi taotlust, mis on ära toodud käesoleva kohtuotsuse punktis 139, ei saa rahuldada, sest selle liikmesriigi poolt käesolevas kohtuasjas esitatud vastuvõetamatuse vastuväite analüüsimine Euroopa Kohtu poolt ei ole kuidagi seotud etteheidetava liikmesriigi kohustuste rikkumise kestusega.

147 Neid kaalutlusi arvestades leiab Euroopa Kohus, et käesoleva juhtumi asjaolusid on õigesti hinnatud, kui põhisumma suuruseks, mille Hispaania Kuningriik peab maksma, määrata 20 miljonit eurot.

148 Seega tuleb Hispaania Kuningriigilt komisjoni kasuks „Euroopa Liidu omavahendite” kontole kandmiseks välja mõista põhisumma 20 miljonit eurot.

VIII – Kohtukulud

¹⁴⁹ Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Hispaania Kuningriik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud mõista välja Hispaania Kuningriigilt. Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1, mille kohaselt menetlusse astunud liikmesriigid kannavad ise oma kohtukulud, tuleb jätta Tšehhi Vabariigi kohtukulud tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. Kuna Hispaania Kuningriik ei võtnud kuupäevaks, mil lõppes Euroopa Komisjoni poolt ELTL artikli 260 lõike 2 alusel 18. märtsil 2010 esitatud täiendavas märgukirjas määratud tähtaeg, kõiki Euroopa Kohtu 2. juuli 2002. aasta otsuse kohtuasjas C-499/99: komisjon *vs.* Hispaania (mis seondub eeskätt Industrias Domésticas SA-lt sellise abi tagasinõudmisega, mis tunnistati ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks komisjoni 20. detsembri 1989. aasta otsusega 91/1/EMÜ abi kohta, mida keskvalitsus ja mitu autonoomse piirkonna valitsust andsid Hispaanias MAGEFESA'le, kes toodab roostevabast terasest köögitarbeid ja väikseid elektrilisi kodumasinaid) täitmiseks vajalikke meetmeid, siis on Hispaania Kuningriik rikkunud kohustusi, mis tulenevad selle sama artikli lõikest 1.
2. Mõista Hispaania Kuningriigilt komisjoni kasuks „Euroopa Liidu omavahendite” kontole kandmiseks välja karistusmakse summas 50 000 eurot nimetatud kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmiseks vajalike meetmete rakendamisega hilinetud iga päeva eest alates käesoleva kohtuotsuse kuulutamisest kuni selle kohtuotsuse komisjon *vs.* Hispaania täitmiseni.
3. Mõista Hispaania Kuningriigilt komisjoni kasuks „Euroopa Liidu omavahendite” kontole kandmiseks välja põhisumma 20 miljonit eurot.
4. Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.
5. Jätta Tšehhi Vabariigi kohtukulud tema enda kanda.

Allkirjad